

Rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29.09.1999, sp. zn. 3 To 115/99, ECLI:CZ:VSOL:1999:3.TO.115.1999.1

Číslo: 43/2000

Právní věta: Formální znaky trestného činu služby v cizím vojsku podle § 115 odst. 1 tr. zák. jsou naplněny nepovoleným konáním vojenské služby občana České republiky ve vojsku nebo ozbrojeném sboru kteréhokoli cizího státu. Skutečnost, že pachatel konal službu ve vojsku státu, který je spojencem České republiky, nemusí sama o sobě vést k závěru o nedostatku materiální podmínky trestnosti činu.

Soud: Vrchní soud v Olomouci

Datum rozhodnutí: 29.09.1999

Spisová značka: 3 To 115/99

Číslo rozhodnutí: 43

Číslo sešitu: 8

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Služba v cizím vojsku

Předpisy: 140/1961 Sb. § 3 odst. 2
§ 115 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Vrchní soud v Olomouci zrušil k odvolání obžalovaného rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 7. 1999 sp. zn. 40 T 11/99 ve výroku o způsobu výkonu trestu odnětí svobody a nově obžalovaného Z. N. zařadil pro výkon uloženého trestu podle § 39a odst. 3 tr. zák. do věznice s dozorem.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem Krajského soudu v Brně ze dne 21. 7. 1999 sp. zn. 40 T 11/99 byl obžalovaný Z. N. uznán vinným trestným činem podvodu podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. dílem dokonaným, dílem ve stadiu pokusu, za užití § 8 odst. 1 tr. zák., a trestným činem služby v cizím vojsku podle § 115 odst. 1 tr. zák. Trestného činu služby v cizím vojsku se měl dopustit tím, že jako občan České republiky od přesně nezjištěné doby nejpozději od počátku května roku 1998 do 18. 1. 1999 vykonával bez povolení prezidenta republiky službu v cizím vojsku - 2éme Régiment Etranger de Parachutistes - se sídlem ve Francii, pod krycím jménem P. N.

Za to byl odsouzen podle § 250 odst. 4 tr. zák., za použití § 35 odst. 1 tr. zák., k úhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti a půl roku. Podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. byl pro výkon uloženého trestu zařazen do věznice s ostrahou. Dále mu byl uložen trest zákazu činnosti a stanovena povinnost

k náhradě škody.

Takto vyhlášený rozsudek napadl včas podaným odvoláním obžalovaný Z. N. Z odůvodnění podaného odvolání je patrné, že odvolání směřuje do výroku, týkajícího se trestného činu služby v cizím vojsku podle § 115 odst. 1 tr. zák., a to co do naplnění materiální stránky tohoto jednání, dále do výroku o trestu a způsobu jeho výkonu. V souvislosti s odvoláním ve vztahu k výroku o vině obžalovaný poukazuje na to, že vojenskou službu vykonával ve spřátelené zemi, s níž má Česká republika dobré vztahy, se kterou nás spojuje vztah členů NATO. Nemohl tudíž jednat proti zájmům naší republiky nebo ohrozit její bezpečnost. Odvolatel má zato, že tyto skutečnosti podstatně snižují nebezpečnost jeho jednání pro společnost, a to tak, že tato nebezpečnost je nepatrná a nelze v tomto jednání spatřovat trestný čin. Ve vztahu k výroku o trestu obžalovaný poukazuje na polehčující okolnosti, zejména, že se ke spáchanému jednání doznal, dále na nízký věk, ve kterém se jednání dopustil, a na to, že doposud nebyl soudně trestán. Vzhledem ke konstatovaným polehčujícím okolnostem má obžalovaný zato, že mu měl být trest vyměřen za užití § 40 odst. 1 tr. zák. pod dolní hranicí § 250 odst. 4 tr. zák. Zařazení pro výkon trestu do věznice s ostrahou považuje za nepřiměřeně přísné, přičemž nesouhlasí s argumentací v tomto směru uvedenou v napadeném rozsudku, protože režim výkonu trestu ve věznici je nesrovnatelný s podmínkami v cizinecké legii. Navrhl, aby vrchní soud napadený rozsudek zrušil, zprostil jej obžaloby pro trestný čin služby v cizím vojsku a uložil mu trest za užití § 40 odst. 1 tr. zák. se zařazením do věznice s dozorem.

Vrchní soud v Olomouci přezkoumal napadený rozsudek v rozsahu ustanovení § 254 odst. 1 tr. ř., přezkoumal i řízení, které mu předcházelo, a zjistil, že v řízení předcházejícím napadenému rozsudku bylo postupováno plně v souladu s ustanoveními trestního řádu, především těmi, která mají zabezpečit právo na obhajobu týkající se sdělení obvinění, objasnění věci a seznámení se se spisem. Již v přípravném řízení byly shromážděny všechny nezbytné důkazy, které krajský soud vyhodnotil zákonným způsobem (§ 2 odst. 6 tr. ř.) a dopracoval se tak ke skutkovému stavu bez důvodných pochybností (§ 2 odst. 5 tr. ř.).

Na základě takto provedeného dokazování a hodnocení důkazů pak dovedl správné skutkové a právní závěry. Tato skutková zjištění i právní závěry krajský soud v napadeném rozsudku zcela přesvědčivým způsobem odůvodnil; rozsudek plně odpovídá ustanovení § 125 tr. ř.

Z napadeného rozsudku je zřejmé, že krajský soud se přesvědčivým způsobem vypořádal i s námitkami obžalovaného, pokud tyto směřují k hodnocení materiální stránky jednání posouzeného jako trestný čin služby v cizím vojsku, a to v rámci hodnocení stupně nebezpečnosti projednávaného jednání v návaznosti na kriteria stanovená v § 3 odst. 4 tr. zák. Je nutno potvrdit závěry krajského soudu, že okolnosti uváděné obžalovaným o službě ve vojsku státu, který má spřátelené vztahy s naší republikou a je (pokud se týká politických struktur) členem NATO, je nutno považovat toliko za jedno z kritérií v rámci hodnocení materiální stránky tohoto jednání a toto zjištění nelze hodnotit izolovaně na úkor krajským soudem hodnocených ostatních kritérií z pohledu § 3 odst. 4 tr. zák. Je možno přisvědčit, že uvedená okolnost snižuje stupeň nebezpečnosti jednání pro společnost, nicméně zcela správně dospěl krajský soud k závěru, že stupeň nebezpečnosti tohoto jednání z hlediska hodnocení materiální stránky je vyšší než nepatrný a nepochybně toto jednání vykazuje i z tohoto pohledu znaky žalovaného trestného činu při naplnění znaků formálních i materiálních. V tomto směru bylo třeba uvážit, že obžalovaný nijak neusiloval o opatření příslušného povolení ke službě ve vojsku cizího státu a že službu v takovém vojsku vykonával poměrně dlouhou dobu.

Potom, co odvolací soud neshledal žádné vady ve výroku o vině, zabýval se výrokem o trestu a zjistil, že vyměřený trest odnětí svobody v trvání pěti a půl roku plně odpovídá kritériím uvedeným v § 23 odst. 1 a § 31 odst. 1 tr. zák. o druhu, výměře a účelu trestu a respektuje je. V takto vyměřeném trestu odnětí svobody, a to za dvě protiprávní jednání, jsou podle názoru odvolacího soudu plně zohledněny všechny skutečnosti, které svědčí ve prospěch obžalovaného, na které poukazuje v

podaném odvolání, jak je to nakonec patrné z odůvodnění napadeného rozsudku.

Jak již bylo konstatováno, krajský soud přesvědčivě a dostatečně hodnotil materiální stránku spáchaných jednání a na základě takového hodnocení je zcela zřejmé, že je namístě použití vyšší trestní sazby u podvodu posouzeného podle § 250 odst. 1, 4 tr. zák. v návaznosti na ustanovení § 88 odst. 1 tr. zák. Nepřipadá tudíž v úvahu použití ustanovení o mimořádném snížení trestu odnětí svobody podle § 40 odst. 1 tr. zák. vzhledem k okolnostem případu, protože tyto okolnosti ve své podstatě spočívají ve stupni nebezpečnosti činu pro společnost. Charakter přiznaných polehčujících okolností při existenci přitěžujících okolností (jedná se o více trestných činů, obžalovanému přitěžuje výše způsobené škody) neumožňuje užití ustanovení o mimořádném snížení trestu odnětí svobody v návaznosti na poměry pachatele, jak se obžalovaný domáhá v podaném odvolání (č. 47/1974 Sb. rozh. tr.).

V rámci hodnocení zásady individualizace trestu, kterou je nutno mít na zřeteli i v rámci rozhodování o zařazení obžalovaného pro výkon trestu odnětí svobody, je nutno ve prospěch obžalovaného hodnotit dosavadní bezúhonnost a nepochybně skutečnost, že ve věku blízkém věku mladistvých se nechal dalšími osobami svést ke spáchanému podvodnému jednání, přičemž jednal ve prospěch těchto osob za neadekvátní poskytnutou protihodnotu. V rámci rozhodování o způsobu výkonu trestu odnětí svobody ve prospěch obžalovaného svědčí i hodnocení závažnosti spáchaného jednání, a to vzhledem k uloženému trestu odnětí svobody při spodní hranici ustanovení § 250 odst. 4 tr. zák. Za daného stavu odvolací soud shledal, že obžalovaný splňuje kriteria § 39a odst. 3 tr. zák. pro zařazení do mírnějšího typu věznice, a to s dozorem, neboť lze mít zato, že náprava obžalovaného bude v tomto typu věznice lépe zaručena než ve věznici s ostrahou, kam byl zařazen krajským soudem podle § 39a odst. 2 písm. c) tr. zák. Proto byl výrok o zařazení obžalovaného do věznice s ostrahou zrušen a bylo rozhodnuto, jak je výše uvedeno.